

Financira
Evropska unija

Ministrstvo za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana
gp.mdp@gov.si

V Ljubljani, 24. julij 2023

ZADEVA: Ponovna vprašanja v zvezi z akcijskim načrtom Strategije digitalnih javnih storitev 2030 – izvedba sklepa Vlade RS o pripravi akcijskega načrta Strategije digitalnih javnih storitev z dne 15. december 2022

Spoštovani,

Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo (Mreža NVO-VID) je dne 15. junija na Ministrstvo za digitalno preobrazbo (MDP) naslovila dodatni vprašnji v zvezi z javno obravnavo akcijskega načrta Strategije digitalnih javnih storitev 2030.

Vprašnji sta se nanašali na pojasnila Ministrstva za digitalno preobrazbo, da se o akcijskem načrtu Strategije digitalnih javnih storitev 2030 za leti 2023 in 2024 ne opravi javna obravnava ter na posledično neizvedbo sklepa Vlade Republike Slovenije z dne 15. decembra 2022, ki se nanaša na pripravo akcijskega načrta v sodelovanju z ostalimi pristojnimi organi in drugimi deležniki v roku šestih mesecev od sprejema strategije na vladi.

MDP je v poslanem odgovoru z dne 4. julija na vprašanji Mreže NVO-VID odgovoril, da so digitalne javne storitve del Nacionalnega strateškega časovnega načrta ukrepov za doseganje digitalnih ciljev desetletja, ki ga ministrstvo pripravlja za Evropsko komisijo in da bo javna obravnava o digitalnih javnih storitvah opravljena v tem kontekstu. Ministrstvo je v odgovoru tudi navedlo, da bo tudi potem, ko bo Vlada RS potrdila prvi akcijski načrt Strategije digitalnih javnih storitev 2030 kot osnovno izhodišče, nadaljevalo dialog z vsebinsko pristojnimi institucijami in tudi z zunanjimi deležniki z namenom spodbujanja dodatnih ukrepov za čim boljšo realizacijo strategije.

Na 3. posvetovalnem srečanju med MDP in Mrežo NVO-VID, ki je potekal 13. julija 2023, je bilo na enako vprašanje podano drugačno pojasnilo s strani ministrstva in sicer, da so bili v prvi akcijski načrt Strategije digitalnih javnih storitev 2030 vključeni ukrepi iz Načrta za okrevanje in odpornost ter da je komunikacija glede ukrepov potekala zgolj z deležniki, na katere so se posamezni ukrepi nanašali.

V Mreži NVO-VID ugotavljamo, da sta pojasnili MDP glede priprave akcijskega načrta v sodelovanju z drugimi deležniki neusklajeni in nekoherentni. Pojasnilo, ki se nanaša na namero ministrstva, da bo omogočilo javno obravnavo o ukrepih na področju digitalnih javnih storitev v okviru

Nacionalnega strateškega časovnega načrta za ukrepe za doseganje digitalnih ciljev desetletja, je nerazumljivo, ker omenjeni načrt ni niti vsebinsko, niti namensko nadomestilo za Akcijski načrt digitalnih javnih storitev 2030. Ministrstvo prav tako želi relativizirati pomen prvega Akcijskega načrta digitalnih javnih storitev 2030 s tem, da mu pripenja konotacijo »osnovnega izhodišča« za nadaljnji dialog.

Drugo pojasnilo, ki je bilo podano na posvetovalnem sestanku z Mrežo NVO-VID pa kaže na narobe obrnjeno logiko strateškega načrtovanja na področju digitalnih javnih storitev, po kateri so se najprej pripravili ukrepi za okrevanje in odpornost za ublažitev gospodarske in socialne posledice pandemije covid-19 in šele nato vizija in cilji Strategije digitalnih javnih storitev 2030. Pri tem se postavlja vprašanje skladnosti Strategije digitalnih javnih storitev 2030 z njenim akcijskim načrtom, posledično pa tudi tveganje, da cilji strategije v prvih dveh letih njene veljavnosti ne bodo doseženi.

V luči navedenih ugotovitev se na Ministrstvo za digitalno preobrazbo obračamo z naslednjimi vprašanji v zvezi z akcijskim načrtom Strategije digitalnih javnih storitev 2030:

1) Kakšno je uradno pojasnilo Ministrstvo za digitalno preobrazbo na vprašanje Mreže NVO-VD ali je bil Akcijski načrt Strategije digitalnih javnih storitev 2030 pripravljen v sodelovanju z drugimi deležniki v skladu s sklepom Vlade RS z dne 15. decembra 2022?

2) Na kakšen način je Ministrstvo za digitalno preobrazbo zagotovilo skladnost vizije in ciljev Strategije digitalnih javnih storitev z ukrepi v prvem Akcijskem načrtu za leti 2023 in 2024, ki po predhodni navedbi ministrstva izhajajo iz Načrta za okrevanje in odpornost (v procesu priprave strategije omenjeni načrt ni predstavljal strateškega okvira za pripravo ukrepov)?

3) Kateri drugi deležniki so bili povabljeni k sodelovanju oz. so sodelovali pri pripravi ukrepov v prvem Akcijskem načrtu digitalnih javnih storitev za leti 2023 in 2024?

4) Na kakšen način so v ukrepih, projektih, časovnici in finančni konstrukciji prvega Akcijskega načrta digitalnih javnih storitev za leti 2023 in 2024, ki bo potrjen na Vladi RS, zajeta in vključena naslednja področja:

- objavljanje besedilnih / pisarniških datotek javne uprave, ki so namenjene javnosti, v ODF (Open Document Format) odprtem formatu (Strateški cilj »Učinkovito in varno okolje za opravljanje digitalnih storitev«);

- uporaba odprto kodnih rešitev in odprtih standardov pri razvoju digitalnih javnih storitev, kadar je to primerno (Strateška cilja »Učinkovito in varno okolje za opravljanje digitalnih storitev« in »Vse digitalne storitve so soustvarjene in usmerjene v uporabnike«);

- izvajanje načela »public money, public code« pri razvoju in nadgradnji digitalnih javnih storitev (strateški cilj »Učinkovito in varno okolje za opravljanje digitalnih storitev«);

- omejevanje problematike t.i. »priklenitve na prodajalca« (ang. vendor lock-in) programske in strojne opreme ter digitalnih storitev javne in državne uprave;

- promocija in širjenje uporabe odprtokodne programske opreme v javni in državni upravi po vzoru ostalih držav članic EU (npr. uporaba video konferenčnega sistema Jitsi Meet, pisarniškega paketa

Libre Office)

- eksplicitno in dosledno upoštevanje standardov in zahtev digitalne dostopnosti pri oblikovanju in/ali posodabljanju spletišč digitalnih javnih storitev - skoraj dostopno je še vedno nedostopno (strateški cilj »Vse digitalne storitve so soustvarjene in usmerjene v uporabnike«);

- razvoj digitalnih javnih storitev za krepitev demokratičnega odločanja s pomočjo digitalnih tehnologij kot so spletno glasovanje, digitalizacija volilnih procesov in življenjskih dogodkov državljanov Republike Slovenije v povezavi z demokratičnim življenjem (npr. e-oddaja podpore kandidatom na predsedniških in lokalnih volitvah, e-registracija politične stranke ter digitalizacija peticij Državnemu zboru).

Prosimo, da nam neposredne, celostne in utemeljene odgovore na postavljena vprašanja posredujete na kontaktni e-naslov Mreže NVO-VID mreza.nvo@informacijska-druzba.org ter v kopijo simon.delakorda@inepa.si.

Z lepimi pozdravi,

mag. Simon Delakorda
Koordinator zagovorništva in mreženja
Mreža nevladnih organizacij za vključujočo informacijsko družbo
simon.delakorda@inepa.si
041 365 529
<https://www.informacijska-druzba.org/>

Dopis je del zagovorniških aktivnosti projekta »Co-creating digital policies in Slovenia (CODIS)«, ki ga v letu 2023 izvaja Inštitut za elektronsko participacijo (INePA). Projekt financira European Citizen Action Service (ECAS) v okviru Projekta EURECA 2023, ki ga sofinancira Evropska unija. Izražena stališča in mnenja so izključno mnenja avtorja(-ev) in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali ECAS. Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti ECAS.